

ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัยโรงเรียนสาธิต แห่ง
มหาวิทยาลัยนครพนม พนมพิทยพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
FUTURE ESSENTIAL SKILLS FOR CHILDHOOD STUDENTS OF NAKHON PHANOM
UNIVERSITY DEMONSTRATION SCHOOL, PHANOM PITTAYAPAT, FACULTY OF
EDUCATION, NAKHON PHANOM

อมรรัตน์ พันธุ์ประโคน

Amonrat Phanprakhon

กาญจนาวีร์ เมืองปาก

Kanyawee Mueangpak

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Elementary Education, Nakhon Phanom University

E-mail: mueangpakk@gmail.com

วันที่รับบทความ: 15 สิงหาคม 2568; วันที่แก้ไขบทความ: 8 กันยายน 2568; วันที่ตอบรับบทความ: 9 กันยายน 2568

Received: August 15, 2025; Revised: September 8, 2025; Accepted: September 9, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย 2) พัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย 3) เปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย นครพนมพนมพิทยพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 35 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย 2) แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย 3) แบบประเมินการวัดทักษะการคิดพื้นฐาน และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (Dependent Samples t-test)

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการคิดพื้นฐานของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้น

หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.78$, S.D. = 0.45)

คำสำคัญ : ทักษะการคิดพื้นฐาน, ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต, การเรียนรู้

Abstract

This research aimed to 1) develop essential skills for the future of early childhood students, 2) develop a learning experience plan that promotes essential skills for the future of early childhood students, and 3) compare learning skills by organizing learning experiences that promote essential skills for the future between before and after learning. The sample consisted of 35 early childhood students at the Demonstration School of Nakhon Phanom Phitthayalai University, Faculty of Education, Nakhon Phanom University, who were selected by cluster random sampling. The research instruments were 1) the learning experience plan for essential skills for the future of early childhood students, 2) the observation form for organizing learning experiences for essential skills for the future of early childhood students, 3) the assessment form for measuring basic thinking skills, and 4) the satisfaction questionnaire for the developed learning experiences. The statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation, and Dependent Samples t-test.

The research results found that the basic thinking skills of early childhood children who received the learning experience were significantly higher after studying than before studying at a statistical level of .01. Early childhood children were highly satisfied with the learning experience ($\bar{X} = 2.78$, SD = 0.45).

Keywords: Basic thinking skills, Future essential skills, Learning

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้จัดทำขึ้นตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนั้นได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่องเพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ และทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” โลกเคลื่อนตัวสู่ยุค 4.0 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ซับซ้อน และคาดการณ์ได้ยาก ทุกสังคมจะต้องปรับตัวเข้าหาเทคโนโลยี และเพิ่มความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม

ขณะเดียวกันต้องหาทางดำรงสภาวะสังคมที่เอื้อต่อความเป็นมนุษย์ ความสัมพันธ์ที่สร้างสรรค์ระหว่างมนุษย์ และสังคมสันติสุขสำหรับทุกคน การปรับเปลี่ยนประเทศไทยสู่ยุคประเทศไทย 4.0 ตามทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยในการส่งเสริมนวัตกรรมจากชุมชนไปสู่ระดับชาติทำให้กระทรวงศึกษาธิการต้องเตรียมปรับหลักสูตรการศึกษาใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจประเทศไทย 4.0 จึงได้กำหนดนโยบายไว้เป็นแนวทางในแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เพราะฉะนั้นจึงมีช่องว่างในด้านการศึกษาที่ควรเร่งพัฒนา 4 ด้าน คือ ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศความรู้เฉพาะด้าน การแก้ปัญหา และความสามารถในการเรียนรู้

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Disruption) ของโลกในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายมิติ ทั้งมิติทางด้านสังคมและเทคโนโลยี นำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเตรียมการพัฒนาคุณภาพคนให้สอดคล้องกับความต้องการ มีทักษะ องค์ความรู้ และคุณลักษณะของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) การพัฒนานักเรียนระดับปฐมวัยควรเปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้สำรวจสิ่งแวดล้อมรอบตัวอย่างปลอดภัย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีมุมมองต่อโลกอย่างกว้างขวาง มีการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาทุกด้านพร้อมกัน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ส่วนสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2566) ได้วิจัยพบว่าทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของคนไทย ช่วงวัยปฐมวัย ประกอบด้วยทักษะความฉลาดรู้ทางดิจิทัล ทักษะความฉลาดรู้ และทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์

การพัฒนาทักษะของนักเรียนระดับปฐมวัยยุคใหม่ มีความจำเป็นต้องจัดรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและส่งเสริมให้เกิดทักษะที่ต้องการเพื่อให้ก้าวทันสู่โลก แห่งอนาคตซึ่งจำเป็นที่บุคคลจะต้องได้รับการเรียนรู้หรือพัฒนาอย่างมีคุณภาพจากเนื้อหาและกระบวนการที่ถูกวิเคราะห์ว่ามีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้งานและสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและสังคม ดังนั้น การเสริมทักษะแห่งอนาคต การเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning) จึงเป็นวิธีการเรียนรู้ที่นำสื่อการเรียนรู้หรือวิธีการเรียนรู้ ที่หลากหลายมาใช้ร่วมกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้สามารถบรรลุตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดตอบสนองความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากการเรียนรู้จากในตำรา และในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอต่อการใช้งาน (อรนุช ลิ้มศิริ, 2560) นักเรียนควรได้รับการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้สามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตัวเองจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายนอกห้องเรียนและควรฝึกทักษะที่จำเป็นเพื่อการดำรงชีวิตและการทำงานในศตวรรษใหม่

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยนครพนม พนมพิทยพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนมเป็นสถานศึกษาขนาดกลาง มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในประจำปีการศึกษา 2566 ระดับการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับยอดเยี่ยม (โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยนครพนม พนมพิทยพัฒน์, 2567) มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะแห่งอนาคตแก่ผู้เรียนทุกระดับ บ่มเพาะนักเรียนให้มีศักยภาพสูงสุดตามความถนัดและความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจากการทำโครงการโครงการต่าง ๆ สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง โดยมีครูอาจารย์และผู้ปกครองดูแลอย่างใกล้ชิด การจัดการเรียนการสอนไม่มีการบ้าน

ไม่มีการสอบปลายภาค (No Homework No Exam) โดยมีแนวคิดพื้นฐานว่านักเรียนทุกคนมีศักยภาพและความต้องการที่แตกต่างกัน ดังนั้นต้องพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจและและเติมตามศักยภาพ มีสมรรถนะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตในอนาคต มีความสุข ในการเรียนรู้ สามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนร่วมสถาบันได้อย่างมีความสุข

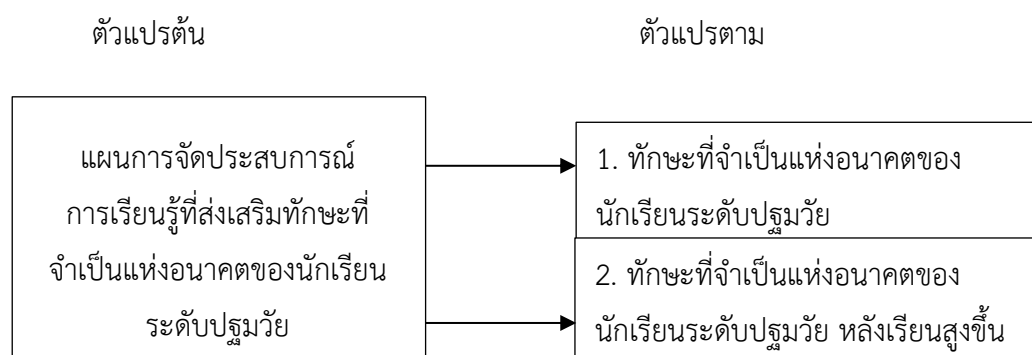
จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยนครพนม พนมพิทยพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ในมุมมองของนักเรียน คณาจารย์และผู้ปกครอง ว่าในสภาพปัจจุบันนักเรียนมีทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตมากน้อยเพียงใด และมีสภาพที่พึงประสงค์เช่นใด เพื่อเป็นสารสนเทศในการพัฒนาทักษะแห่งอนาคตของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยนครพนม พนมพิทยพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อให้มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสม สามารถปรับตัวและประสบความสำเร็จในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย
- 2) เพื่อพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย
- 3) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย การวิจัยเรื่อง ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัยโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยนครพนม พนมพิทยพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานการวิจัย

หลังจากได้รับการจัดประสบการณ์ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย นครพนม พนมพิทยพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 35 คน จากการสุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น คือ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย

2.2 ตัวแปรตาม คือ ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย การพัฒนาทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย จำนวน 9 แผนการเรียนรู้ เนื้อหาแบ่งเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยละ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาในการสอนแผนละ 60 นาที รวมระยะเวลาการทดลอง 9 ชั่วโมง

2) แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย

3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือวิจัย

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลและค้นคว้าเอกสาร วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนการฯ ภายใต้วหัวข้อ

1) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

2) แนวการจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัย

3) ทักษะการคิดพื้นฐานของเด็กปฐมวัย

4) ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต

1.2 ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์แผนการจัดกิจกรรมระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 รวมทั้งคู่มือ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และ กรอบการเรียนรู้และแนวทางการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้บูรณาการในระดับปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เพื่อเป็นแนวทางการเขียนแผนการจัดเกมการศึกษาเพื่อพัฒนา ความสามารถในการจำแนกประเภทของเด็กปฐมวัย

1.3 ดำเนินการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย จำนวน 9 แผนการเรียนรู้ เนื้อหาแบ่งเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยละ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 2) สารการเรียนรู้
- 3) การจัดกิจกรรม 3.1) ขั้ววางแผน 3.2) ขั้วปฏิบัติ และ 3.3) ขั้วทบทวน
- 4) สื่อ/แหล่งการเรียนรู้
- 5) การวัดผลและประเมินผล
- 6) บันทึกผลหลังสอน

1.4 นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมแล้วนำเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และแบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์ที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของกิจกรรม สารการเรียนรู้ จุดประสงค์ และความชัดเจน ของภาษาที่ใช้ในการเขียนแผน โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนว Likert แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

1.5 นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาแปลผล และใช้เกณฑ์การแปลผลเพื่อเป็นแนวทางในการแปลความหมายของผลจากการประเมินคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดพื้นฐาน ผลของการประเมินแผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดพื้นฐานของเด็กปฐมวัยโดยการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมแผนการจัดการเรียนรู้ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.58 ซึ่งอยู่ในระดับ ความเหมาะสมมากที่สุด

1.6 นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย จำนวน 9 แผนการเรียนรู้ ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย นครพนม พนมพิทยพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม อายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 5 คน

1.7 ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา เวลา และสื่อ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ ในเรื่องของเวลา รูปแบบในการจัดกิจกรรมฯ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น

2. แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทางด้านการพล่าสำหรับเด็กปฐมวัย

2.2 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย

2.3 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย เสนอต่อที่ปรึกษาฯ และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย ตามคำแนะนำของที่ปรึกษางานวิจัย ดังนี้

- ปรับเกณฑ์การให้คะแนน
- ปรับปรุงคำสั่งให้ชัดเจนและกระชับได้ใจความ
- เรียบเรียงภาษาให้ถูกต้อง

2.5 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัยไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ไปสังเกตพฤติกรรมนักเรียนกับกลุ่มเป้าหมายนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย นครพนมพนมพิทยพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม อายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 5 คน

2.6 สรุป ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา เวลา และสื่อ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ ในเรื่องของเวลา รูปแบบในการจัดกิจกรรมต่อไป

3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

วิธีดำเนินการทดสอบ

การทดสอบครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 รวมทั้งสิ้น 9 กิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) จัดเตรียมสภาพแวดล้อมในสถานที่ที่ทำการทดสอบให้เหมาะสม
- 2) ผู้วิจัยนำแบบแบบสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำการทดสอบ (Pre - test) กับกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดสอบ
- 3) ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วันละ 1 กิจกรรม จำนวน 20 ครั้ง โดยดำเนินการทดสอบ โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย จำนวน 9 แผนการเรียนรู้ เนื้อหาแบ่งเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยละ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาในการสอนแผนละ 60 นาที รวมระยะเวลาการทดสอบ 9 ชั่วโมง
- 4) เมื่อสิ้นสุดการทดสอบผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดความสามารถทักษะฯ หลังการทดสอบ (Post - test) ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกัน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เป็นการวิจัยกึ่งทดสอบแบบ One-Group Pretest-Posttest Design (วโร เพ็งสวัสดิ์. 2551)

กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนทดสอบ	ทดลอง	หลังทดสอบ
---------------	-----------	-------	-----------

E	T ₁	X	T ₂
E	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่าง	
T ₁	หมายถึง	ผลการทดสอบการคิดพื้นฐานก่อนการทดลอง ผลการทดสอบทักษะการคิดพื้นฐานก่อนการทดลอง (Pre-test)	
X	หมายถึง	การจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต	
T ₂	หมายถึง	ผลการทดสอบทักษะการคิดพื้นฐานหลังการทดลอง (Post-test)	

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์จากการสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย นครพนมพนมพิทยพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และร้อยละ ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์จากการสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย นครพนมพนมพิทยพัฒน์ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยนครพนม

n = 35

พฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต ของนักเรียนระดับปฐมวัย	$\bar{X}$	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี	3.00	60.00	มากที่สุด
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน	2.97	59.43	มาก
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข	2.86	57.14	มาก
มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	2.80	56.00	มาก
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม	3.00	60.00	มากที่สุด
มาตรฐานที่ 6 ทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.00	60.00	มากที่สุด
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย	2.94	58.86	มาก
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตน เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	2.97	59.43	มาก
มาตรฐานที่ 9 ใฝ่ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย	2.80	56.00	มาก
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้	2.89	57.71	มาก
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	2.89	57.71	มาก
มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย	2.91	58.29	มาก
รวม	2.88	57.57	มาก

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า ผลการวิเคราะห์จากการสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย นครพนมพนมพิทยพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88$) เมื่อพิจารณารายข้อจากมากไปน้อยพบว่า มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี, มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม และ มาตรฐานที่ 6 ทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง อยู่ในระดับมาก เท่ากันทั้งสามข้อ ($\bar{X} = 3.00$) รองลงมาได้แก่ มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน, มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม อยู่ในระดับมาก เท่ากันทั้งสองข้อ ($\bar{X} = 2.97$) ตามด้วย มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.94$) มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก เท่ากันทั้งสองข้อ ($\bar{X} = 2.89$) มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.86$) และ มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว, มาตรฐานที่ 9 ใฝ่ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย อยู่ในระดับมาก เท่ากันทั้งสองข้อ ($\bar{X} = 2.80$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย

รายการความพึงพอใจ	$\bar{X}$	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1. แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตมีความน่าสนใจ	2.66	53.14	มาก
2. การจัดประสบการณ์ส่งเสริมการคิดทำให้นักเรียนและเพื่อนมีความสุขสนุกสนาน	2.69	53.71	มาก
3. ขนาดของการจัดประสบการณ์การศึกษา มีความเหมาะสม	2.71	54.29	มาก
4. เนื้อหาการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย	2.80	56.00	มาก
5. นักเรียนชอบการร่วมกิจกรรมจากการจัดประสบการณ์ส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต	2.69	53.71	มาก
6. นักเรียนชอบบรรยากาศการเรียนรู้จากแผนการจัดประสบการณ์ส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต	2.80	56.00	มาก
7. นักเรียนชอบการสื่อเสริมทักษะจากการเรียนแผนการจัดประสบการณ์ส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต	2.63	52.57	มาก
8. นักเรียนชอบการเรียนรู้ที่ได้วางแผนการทำงานด้วยตนเอง	2.77	55.43	มาก

รายการความพึงพอใจ	$\bar{X}$	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
9. นักเรียนชอบการเรียนรู้ที่ได้ลงปฏิบัติด้วยตนเอง	2.80	56.00	มาก
10. นักเรียนชอบการเรียนรู้ที่ได้แสดงความคิดเห็นให้เพื่อนฟัง	2.89	57.71	มาก
รวม	2.74	54.86	มาก

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ ($\bar{X} = 2.74$) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของนักเรียนรายข้อโดยเรียงจากมากไปน้อย พบว่า นักเรียนชอบการเรียนรู้ที่ได้แสดงความคิดเห็นให้เพื่อนฟังมีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{X} = 2.89$) ตามด้วย นักเรียนชอบการเรียนรู้ที่ได้ลงปฏิบัติด้วยตนเอง นักเรียนชอบบรรยากาศการเรียนรู้จากแผนการจัดประสบการณ์ส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต เนื้อหาการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับช่วงวัย ($\bar{X} = 2.80$) นักเรียนชอบการเรียนรู้ที่ได้วางแผนการทำงานด้วยตนเอง ($\bar{X} = 2.77$) ขนาดของการจัดประสบการณ์การศึกษา มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.71$) การจัดประสบการณ์ส่งเสริมการคิดทำให้นักเรียนและเพื่อนมีความสุข สนุกสนาน และ นักเรียนชอบการร่วมกิจกรรมจากการจัดประสบการณ์ส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต ($\bar{X} = 2.69$) และ นักเรียนชอบการสื่อเสริมทักษะจากการเรียนแผนการจัดประสบการณ์ส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต ($\bar{X} = 2.63$) ตามลำดับ

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการคิดพื้นฐานก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน โดยใช้ Dependent samples t-test การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการคิดพื้นฐานก่อนเรียนและหลังเรียนของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยนครพนม พนมพิทยพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม โดยใช้ Dependent samples t-test ได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการคิดพื้นฐานก่อนเรียนและหลังเรียนของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	t	Sig. (1-tailed)
ก่อนเรียน	35	21.30	3.55	80.15	8.120*	.00
หลังเรียน	35	29.05	1.74	95.61		

* มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย มีคะแนนทักษะการคิดพื้นฐานหลังเรียน เท่ากับ 29.05 (S.D. = 1.74) และค่าเฉลี่ย

คะแนนก่อนเรียน เท่ากับ 21.30 (S.D. = 3.55) เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะการคิดพื้นฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัยโรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยนครพนม พนมพิทยพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย คือนักเรียนมีร่างกายเจริญเติบโต ตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี, มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม และ ทักษะชีวิตและปฏิบัติ ตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและสามารถปรับตัวในอนาคตได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับ วรรณานันตาเขียน กุลภัสสรณ์ ตั้งศิริวัฒนากุล และ สุกัลยา สุเมธ (2560) ที่ได้ศึกษา ทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย ในยุคประเทศไทย 4.0 พบว่า การเตรียมความพร้อมทางการศึกษาในเด็กปฐมวัยจึงถือว่าเป็นสิ่ง สำคัญจะนำพาประเทศไปสู่เป้าหมายในอีก 20 ปีข้างหน้า เด็กปฐมวัยถือว่าเป็นวัยของการเริ่มต้นเรียนรู้ และการ ปลุกฝังสิ่งดีงาม การปลุกฝังทักษะชีวิตจึงควรจะเริ่มปลุกฝังในวัยนี้ ครูและผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างยิ่งที่ จะส่งเสริมและเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกการใช้ทักษะชีวิต การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมี ทักษะชีวิตที่ เหมาะสมกับวัย ควรจะเป็นกิจกรรมที่เน้นให้เด็กได้เล่น ได้ลงมือปฏิบัติจริง และได้รับประสบการณ์ตรง เพราะ จะทำให้เด็กได้มีโอกาสฝึกการใช้ทักษะชีวิต และแก้ปัญหาโดยตรง ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาประเทศ ต้องตระหนัก และให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมทักษะชีวิตที่จำเป็นในเด็กปฐมวัย เพื่อเด็กจะได้เติบโต เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต พร้อมที่จะนำพาประเทศไทยไปสู่ความเจริญ และสันติสุขต่อไป นอกจากนี้ จงจิต คำลิม และ สันติ วิจักขณาลัญญ์ (2567) ที่ได้ศึกษา ทักษะการคิดเชิงบริหาร รากฐานพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 พบว่า การศึกษาพัฒนาการการคิดเชิงบริหารของเด็ก ปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2566 จำนวน 355 คน โดยใช้แบบประเมินพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหารในเด็กวัยก่อนเรียน (MU.EF-101) ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการการคิดเชิง บริหารอยู่ในระดับต่ำ ควรปรับปรุง (T-Score $\leq$ 40) ร้อยละ 15.49 ระดับต่ำ ควรพัฒนา T-Score 40-44) ร้อยละ 21.41 ระดับปานกลาง (T-Score 45-55) ร้อยละ 39.15 ระดับดี (T-Score 56-60) ร้อยละ 6.48 และระดับดีมาก (T-Score $>$ 60) ร้อยละ 17.46 จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าร้อยละ ของเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการคิดเชิงบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 39.15 ระดับต่ำ ควรปรับปรุง และระดับต่ำ ควรพัฒนา อยู่ถึงร้อยละ 36.90 และอยู่ในระดับอยู่ในระดับ ดี ขึ้นไป เพียงร้อยละ 23.94 ยังสอดคล้องกับ สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565) ที่ศึกษา ผลสำรวจ ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skills) ของคนไทยช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า ช่วงวัยเรียนผลประเมิน ความฉลาดรู้ทางดิจิทัล (Digital Literacy) และความฉลาดรู้ (Literacy) ส่วนใหญ่ที่อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับ ดี การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ผลการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ถึงระดับปานกลาง ช่วงวัยรุ่น

ผลประเมินความฉลาดรู้ทางดิจิทัล (Digital Literacy) ส่วนใหญ่ที่อยู่ในระดับดี ความฉลาดรู้ (Literacy) ผลการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ถึงระดับปานกลาง การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ผลประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษากับค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานทั้ง 3 ทักษะของ 2 ช่วงวัย พบว่า ตัวแปรสถานศึกษา ได้แก่ สังกัด ที่ตั้ง ขนาด และตัวแปรสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย ต่างส่งผลต่อค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของทั้ง 3 ทักษะ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ผลการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก และ ความเหมาะสม ได้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จำนวน 9 แผน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) สารสำคัญ 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สารการเรียนรู้ 4) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ 5) กิจกรรมการเรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ 7) บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนปัญหา ขั้นค้นหาข้อมูล ขั้นออกแบบและสร้างสรรค์ชิ้นงาน ขั้นประเมินผลงาน และขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ จำนวน 9 แผนขึ้นมานี้ เนื่องจาก ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนเด็กปฐมวัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตแก่นักเรียน ซึ่งเป็นการบูรณาการหลักสูตรบูรณาการ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการคิดให้เด็กทั้งการคิดแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ไปพร้อมกัน โดยแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยนี้จะช่วยให้ช่วยให้ครูสามารถส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ที่ช่วยให้เด็ก ๆ ได้สำรวจ ตั้งคำถาม และฝึกทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต จึงเหมาะกับเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับ รวรินทร์ พอควร และ ธีรวัฒน์ มอนโธสง (2565) ที่ได้ศึกษา การพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสเต็มศึกษา (STEAM) ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสเต็มศึกษาที่สามารถนำไปใช้ได้ จำนวน 20 แผน ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก และ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสเต็มศึกษาไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ณัฐญา นันทราช (2563) ที่ได้ศึกษา การพัฒนาทักษะการคิดพื้นฐานของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้แบบไฮสโคปด้วยกิจกรรมเกมการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการคิดพื้นฐานของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ เด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = 0.48) อีกทั้ง อินทรรตี อริยชัยเปรมวดี และ ชิดชไม วิสุตกุล (2566) ที่ได้ศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดไฮสโคป เพื่อพัฒนาความคิด สร้างสรรค์และความกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1) เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 2 มีความคิดสร้างสรรค์หลังการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดไฮสโคป สูงกว่า

ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 2 มีความกล้าแสดงออกหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตาม แนวคิดไฮสโคป สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) เด็กปฐมวัยระดับชั้น อนุบาล 2 มีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.93$, S.D.= 0.16)

3. ผลการเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน พบว่า ความสอดคล้องของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต เท่ากับ 0.89 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (มากกว่า 0.70) และความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์เรียนรู้ มีความเหมาะสมดีมาก ($\bar{X} = 4.63$) ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (ค่าเฉลี่ย มากกว่า 3.51 ขึ้นไป) แสดงว่า แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้การจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต สอดคล้องกับ รวินันท์ พอควร และ จีรวัฒน์ มอนโรสง (2565) ที่ได้ศึกษา การพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสเต็มศึกษา (STEAM) ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง พบว่า พบว่า 1) การพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสเต็มศึกษาที่สามารถนำไปใช้ได้ จำนวน 20 แผน 2) ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก และ 3) ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสเต็มศึกษาไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดย ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด นอกจากนี้ จีรภัทร โคตรบรรเทา และ ปิยวรรณ โคตรบรรเทา (2568) ที่ได้ศึกษา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดกิจกรรมรูปแบบการเรียนรู้ แบบสะเต็มศึกษา พบว่า (1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จากจำนวน นักเรียน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ มีนักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของเด็กทั้งหมด มีคะแนนการประเมินผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนน เต็ม (2) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$,S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.8$,S.D.= 0.45) ด้านบรรยากาศในการเรียน ($\bar{X} = 4.76$, S.D.= 0.53) และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.72$,S.D.= 0.62) ตามลำดับ

องค์ความรู้ใหม่

จากการทำวิจัยครั้งนี้ได้ข้อค้นพบโดยสามารถสรุปองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำไปใช้สำหรับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัยสำหรับนักเรียนและเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภายในสถานศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจหรือสร้างนวัตกรรมอะไรใหม่ในบริบทของการพัฒนาผลการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย โดยครูผู้สอนบูรณาการเลือกใช้ สื่อนวัตกรรมทางเทคโนโลยี ให้มีความสอดคล้องกันกับหลักทฤษฎีการสอนที่สำคัญ เพื่อต่อยอดองค์ความรู้เดิม และเสริมสร้างองค์ความรู้เดิมให้เพิ่มพูน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนจัดการเรียนรู้ในลักษณะที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมีจุดเด่นได้แก่ การใช้กิจกรรมเข้าข้างจังหวัด กิจกรรมจำลองสถานการณ์ให้นักเรียนได้ตั้งทักษะของตนเอง และยังมีการใช้ใบงานเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในของนักเรียน อีกทั้งมีการใช้แบบทดสอบในการวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนรู้ผลสัมฤทธิ์ของตนเอง และครูผู้สอนสามารถรู้ผลความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อนำผลการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นสรุปได้ว่า การนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัยมาช่วยส่งเสริมทักษะของนักเรียนได้เป็นอย่างดีและยังสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

สรุป

นักเรียนชอบการเรียนรู้ในหลายรูปแบบ ได้แก่ การแสดงความคิดเห็นให้เพื่อนฟัง การลงมือปฏิบัติจริง และบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีจากแผนการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต ซึ่งเน้นเนื้อหาการเรียนรู้ที่น่าสนใจและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากการศึกษาความเหมาะสมในการนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยใช้รูปแบบแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตของนักเรียนระดับปฐมวัย ที่พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยประชากรต่ำสุด คือ ด้านการออกแบบกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ดังนั้น ครูที่จะนำแผนการจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้ควรประยุกต์ใช้หรือออกแบบกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา แต่ละแห่งที่แตกต่างกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์

1.2 สามารถนำผลการการจัดประสบการณ์โดยใช้ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคตนำไปพัฒนาการคิดเชิงบริหารของเด็กปฐมวัยในด้านอื่นๆ เช่น ด้านการยั้งคิดไตร่ตรอง ด้านการควบคุมอารมณ์ และ ด้านการมุ่งเป้าหมาย เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาผลของการจัดประสบการณ์โดยใช้ปรากฏการณ์โดยใช้ทักษะอื่นๆ ในระดับชั้นอนุบาลปีอื่นๆ ที่มีต่อการคิดจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อสำรวจความต้องการของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- จงจิต คำลิม และ สันติ วิจักขณาลัญญ์. (2567). ทักษะการคิดเชิงบริหารรากฐานพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(7),964-980.
- ณัฐญา นันทราช. (2563). การพัฒนาทักษะการคิดพื้นฐานของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้แบบไฮสโคปด้วยกิจกรรมเกมการศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธีรภัทร โคตรบรรเทา และ ปิยวรรณ โคตรบรรเทา. (2568). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดกิจกรรมรูปแบบการเรียนรู้ แบบสะเต็มศึกษา. *วารสารสิทธิธรรม*, 3(1), 62-73.
- พัชรีย์ ชาเสน, เสนอ ภิรมจิตรผ่อง และ วิหาญ พละพร. (2562). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดการเรียนรู้แบบ MATH-3C โรงเรียนนาหว้าประชาสรรค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan. *วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี*, 8(2), 103-113.
- รวินันท์ พอควร และ ธีรวัฒน์ มอนโฮสง. (2565). การพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสเต็มศึกษา (STEAM) ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 8(5), 199-212.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2562). พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562. เล่ม 136 ตอนที่ 56 ก. หน้า 5
- วณิชชา สิทธิพล และ ประดิษฐา ภาษาประเทศ. (2568). การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาทักษะแห่งอนาคตของครูปฐมวัย. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*, 7(1), 27-41.
- วรรณานันดาเขียน กุลภัสสรณ์ ตั้งศิริวัฒนากุล และ สุกัลยา สุเมธ. (2560). ทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย ในยุคประเทศไทย 4.0. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*, 13(1), 7-18.
- ศิริมงคล ทนทอง และ สันติ วิจักขณาลัญญ์. (2567). องค์ประกอบทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยในยุคการเปลี่ยนแปลง. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(12), 570-585.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561- 2580). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.